

Obraz 1

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Modrzyński

Ławnicy : -----

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Falkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2013 r. w Toruniu

sprawy z powództwa Spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w Ł.

przeciwko Akademii (...) w K.

o zapłatę

na skutek rozpoznania sprzeciwu Akademii (...) w K. od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 27 marca 2012r. w sprawie I Nc 45/12

1. Oddała powództwo,
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej Akademii (...) w K. kwotę 7.200zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IC 982/12

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w Toruniu wpłynął pozew (...) spółka jawna w Ł. przeciwko (...) spółka z o.o. w N. i Akademii (...) w K. o zapłatę kwoty 395.456,23 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 91.222,32 zł od dnia 9 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty i od 304.233,91 zł od dnia 15 września 2011 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu swego żądania pełnomocnik powódki wskazał, iż Akademia (...) w K. zleciła przeprowadzenia prac remontowych i modernizacyjnych należącego do niej Pawilonu (...) firmie (...) spółka z o.o. w K.. W dniu 17 czerwca 2011 roku powódka zawarła z pozwanym (...) spółka z o.o. umowę podwykonawczą na dostarczenie i montaż aluminiowej stolarki drzwiowej i okiennej. Ustalona w umowie cena wynosiła 317.737,53 zł netto wraz z należnym podatkiem VAT. (...) spółka z o.o. zapewnił powódkę, iż posiada zgodę inwestora na wykonanie robót objętych umową z 17 czerwca 2011 roku przez podwykonawcę. Pismem z dnia 20 czerwca 2011 roku pozwany wykonawca zawiadomił inwestora o zawarciu umowy o dostarczenie i montaż stolarki okiennej przez podwykonawcę – powodową firmę. W dniu 15 lipca 2011 roku strony zawarły aneks do umowy poszerzający zakres robót o dostarczenie i montaż dodatkowych konstrukcji aluminiowych. Ustalono łącznie wynagrodzenie należne powódce na kwotę 321.509,13 zł netto powiększone o należny podatek VAT. Powódka wykonała zlecone jej prace w dwóch etapach, zgodnie z zawartą umową. W dniu 20 lipca 2011 roku powód dostarczył ostatnią partię zamówionych elementów stolarki i przystąpił do jej montażu. Za wykonane prace powódka wystawiła dwie faktury nr (...) z dnia 25 lipca 2011 roku na kwotę 91.222,32 brutto i nr (...) z dnia 31 sierpnia 2011 roku na kwotę 304.233,91 zł brutto. Wykonawca firma (...) spółka z o.o. w N. nie uiściła należności w wyznaczonym

terminie. Pismem z dnia 21 września 2011 roku powódka wezwała Akademię (...) w K. do zapłaty za wykonane prace w oparciu o art. 6471 §5 k.c. Wezwania do zapłaty pozostały bezskuteczne.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 27 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Toruniu pozwanym (...) spółka z o.o. w n. i Akademii (...) w K., aby solidarnie zapłacili na rzecz (...) spółka jawna w Ł. kwotę 395.456,23 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 91.222,32 zł od dnia 9 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty i od 304.233,91 zł od dnia 15 września 2011 roku do dnia zapłaty wraz z kwotą 12.161,00 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania.

Sprzeciw od powyższego nakazu złożyła Akademia (...) w K.. Nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do pozwanego (...) spółka z o.o. w N..

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana (...) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwana przyznała, iż łączyła ją z firmą (...) spółka z o.o. w n. umowa o remont, modernizację należącego do niej Pawilonu (...) i adaptacji jego części na laboratorium. Powyższą umowę strony podpisały w dniu 1 kwietnia 2011 roku. W umowie wyraźnie zaznaczono, iż wykonawca wykona zlecone prace siłami własnymi bez udziału podwykonawców. W dniu 20 czerwca 2011 roku wykonawca (...) spółka z o.o. w N. wystąpiła do (...) o zgodę na wykonanie prac elektrycznych i stolarki okiennej przez podwykonawców. Pismem z dnia 28 czerwca 2011 roku pozwana wyraźnie odmówiła zgody na wykonanie części prac przez podwykonawców powołując się na zapisy umowy z dnia 1 kwietnia 2011 roku. Na wniosek wykonawcy, w dniu 11 lipca 2011 roku, strony zawarły aneks do umowy z dnia 1 kwietnia 2011 roku przewidujący możliwość wykonania części prac przez podwykonawców. Po zmianie umowy w dniu 12 lipca 2011 roku wykonawca ponownie zwrócił się do inwestora o zgodę na udział podwykonawców przy wykonywaniu zleconych prac. Po przeanalizowaniu umów łączących wykonawcę i podwykonawcę – inwestor (...) w dniu 22 lipca 2011 roku odmówiła zgody na dostarczenie i montaż stolarki okiennej podwykonawcy.

W dniu 7 września 2011 roku powódka skierowała do inwestora pismo, w którym zwróciła się o pomoc w odzyskaniu należnych płatności od firmy (...). Z treści pisma wynikało, iż powódka wykonała prace związane z dostarczeniem i montażem stolarki okiennej jako podwykonawca. Inwestor zwrócił się do wykonawcy o wyjaśnienie sytuacji i charakteru w jakim powódka wykonywała prace. Pismo (...) pozostało bez odpowiedzi. Wobec powyższego pozwana (...) w dniu 3 października 2011 roku skierowała pismo do powódki informujące o braku odpowiedzi ze strony wykonawcy i jednocześnie podtrzymujące sprzeciw, co do udziału podwykonawców przy realizacji inwestycji. W ocenie pozwanej powódka akceptowała to stanowisko. W piśmie z dnia 13 października 2011 roku kierowanym do pozwanej powódka wskazywała, iż „zdaje sobie sprawę, że odpowiedzialność za rozliczenia spoczywa wyłącznie na firmie (...)”. Wobec powyższego żądanie pozwu należy uznać za całkowicie bezzasadne. Pozwana (...) złożyła w terminie określonym w art. 6471 k.c. wyraźny sprzeciw, co do wykonania części prac zleconych umową z dnia 11 kwietnia 2011 roku podwykonawcom. Element ten przesądza o braku podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy względem podwykonawcy za zapłatę za wykonane prace.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 1 kwietnia 2011 roku Akademia (...) w K. i (...)spółka z o.o. w N. podpisały umowę nr (...) na przebudowę (modernizację) pomieszczeń w Pawilonie (...) na laboratorium technologiczne (...). W §3pkt 5 umowy strony ustaliły, iż wykonawca przeprowadzi wszelkie prace siłami własnymi. Do obowiązków wykonawcy należało m.in. zwrócenie się do inwestora (zamawiającego) o wyrażenie zgody na udział w realizacji przedmiotu umowy podwykonawców przed wprowadzeniem ich na teren budowy. Wraz z wnioskiem wykonawca winien dołączyć projekt umowy go z podwykonawcą (§5 pkt 14 umowy).

Dowód: umowa z dnia 1 kwietnia 2011 roku k- 67 i n.

Przystępując do wykonania umowy (...) spółka z o.o. w n. poszukiwała firmy mogącej dostarczyć elementy aluminiowej stolarki drzwiowej i okiennej. W dniu 17 czerwca 2011 roku (...) spółka jawna w Ł. złożyła ofertę wykonawcy na dostarczenie stolarki aluminiowej zgodnej z dokumentacją projektową.

Dowód: umowa k – 21

zeznania świadka A. P. złożone 16.07.2012 00:10:35

W dniu 20 czerwca 2011 roku (...) spółka z o.o. wystąpiła do inwestora (...) o wyrażenie zgody na wykonanie prac elektrycznych i montażu stolarki okiennej przez podwykonawców. W tym samym czasie (...) spółka z o.o. reprezentowana przez Prezesa K. W. zawarła z powódką reprezentowaną przez Dyrektora M. M. umowę o dostarczenie i montaż aluminiowej stolarki okiennej i drzwiowej w związku z prowadzonymi pracami remontowo modernizacyjnymi pawilonu (...) należącego do (...). W zawartej umowie strony wyraźnie określiły, iż umowa wchodzi w życie po uzyskaniu zgody inwestora (§1 pkt 3 umowy). Umowa przewidywała dostarczenie i montaż elementów stolarki w dwóch etapach zgodnie z załączoną do umowy specyfikacją. Strony przewidziały w umowie wynagrodzenie za przeprowadzenie powyższych prac na kwotę 317.737,53 zł netto powiększone o należny podatek VAT. O wystąpieniu o zgodę na udział podwykonawcy (...) poinformował powódkę. Pracownikom powódki przedstawiono pismo z dnia 20 czerwca 2011 roku kierowane do (...) im S. S. w K..

Dowód: pismo z dnia 20.06.2011 k- 35

zeznania świadka A. P. złożone 16.07.2012 00:10:35

umowa z 20.06.2011 roku. k -21,22

W odpowiedzi na pismo wykonawcy (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku (...) odmówiła zgody na udział w wykonywaniu prac przez podwykonawcę. W piśmie pozwana wskazała, iż w jej ocenie zawarta umowa z dnia 1 kwietnia 2011 roku wyklucza udział podwykonawców. Wobec braku wniosku wykonawcy o zmianę postanowień umowy wniosek o zgodę na udział podwykonawców uznać należy za bezprzedmiotowy. W tej sytuacji (...) spółka z o.o. zwróciła się do (...) o zgodę na zmianę postanowień umowy i uwzględnienie możliwości wykonania części prac przez podwykonawców. W wyniku prowadzonych rozmów strony zawarły w dniu 11 lipca 2011 roku aneks do umowy przewidujący udział podwykonawców w wykonywaniu zleconych prac. Następnego dnia 12 lipca 2012 roku wykonawca wystąpił ponownie do inwestora o zgodę na wykonanie części prac elektrycznych i związanych z dostarczeniem aluminiowej stolarki drzwiowej i okiennej przez podwykonawców. W międzyczasie zgodnie z zawartą umową między (...) spółka z o.o. a (...) spółka jawna w Ł. pracownicy powódki dostarczyli na budowę i montowali zamówioną stolarkę.

Dowód: pismo z dnia 28.06.2011 r. k -72

Aneks do umowy z dnia 11.07.2011 r. k 74

Pismo wykonawcy z 12.07.2011 r. k – 76

Zeznania A. P. złożone 16.07.2012r. - 00:17:05

Pismem z dnia 18 lipca 2011 roku Akademia (...) w K. złożyła sprzeciw przeciwko wykonaniu prac przez powódową spółkę. W piśmie wskazano, iż wynagrodzenie należne (...) spółka jawna w Ł. od (...) spółka z o.o. w N. jest wyższe od wynagrodzenia wynikającego z umowy łączącej wykonawcę z (...). Odmienne uregulowano również w tej umowie warunki gwarancji w odniesieniu do warunków określonych w umowie łączącej inwestora z wykonawcą. Pismo dostarczono wykonawcy w dniu 22 lipca 2011 roku. Pracownicy powódki mieli świadomość, iż (...) miało zastrzeżenia co do udziału powódki jako podwykonawcy w realizacji prac. A. P. pracownik powódki z K. zajmująca się powyższą umową wiedziała, iż (...) kwestionowała zapisy umowy łączącej podwykonawcę i wykonawcę m.in. w zakresie wartości robót i powyższa okoliczność skutkowałą odmową zgody na udział podwykonawcy. Mimo to strony nadal prowadziły rozmowy zmierzające do zawarcia umowy, której istotne warunki byłyby możliwe do zaakceptowania przez (...). Na zlecenie (...) –u przerwano montaż stolarki z uwagi na zastrzeżenia i sprzeciw zgłoszony przez (...). Potem wznowiono prace. Na zlecenie powódki prace montażowe wykonała firma T. M.. Pracownicy T. M. przywieźli zamówioną stolarkę firmowymi, oznakowanymi samochodami. Wstęp na plac budowy był utrudniony. Wszelkie

samochody musiały uzyskać przepustkę do wjazdu na teren (...) od pracowników ochrony inwestora. W trakcie prac odbywały się narady i spotkania z udziałem inspektorów nadzoru, użytkownika i kierownika budowy. W naradach tych nie brali udziału przedstawiciele powódki. W dzienniku budowy nie zaznaczono, aby jakiegokolwiek prace wykonane zostały przez powódkę.

Dowód: pismo z dnia 18.07.2011 r. k -77 i potwierdzenie odbioru z 22.07.2011 r. k -78

Zeznania A. P. złożone w dniu 16.07.2012 00:17:05

Zeznania T. M. złożone w dniu 16.07.2012 – 00:28:11

Zeznania E. R. k – 156

Zeznania G. P. k -158

Zeznania R. N. k – 159

Zeznania M. P. k – 160

Pracownicy Akademii (...) w K. mieli świadomość, iż na remontowanym obiekcie montowana jest stolarka produkowana przez powódkę. Pracownicy (...) kierowali pytania o właściwości techniczne i przeciwpożarowe stolarki często bezpośrednio do producenta. Kanclerz uczelni i inspektorzy nadzoru nie mieli jednak świadomości, iż mimo sprzeciwu powódka wykonuje montaż zamówionej stolarki na zlecenie wykonawcy (...) spółka z o.o. w N., ani świadomości działania w imieniu powódki - działającej na jej zlecenie firmy T. M.. (...) spółka jawna w Ł. dostarczyła i zamontowała całą stolarkę okienną i drzwiową zgodnie z umową zawartą 20 czerwca 2011 roku. Po zakończeniu prac powódka wystawiła dwie faktury: nr (...) z dnia 25 lipca 2011 roku na kwotę 91.222,32 brutto i nr (...)/(...) z dnia 31 sierpnia 2011 roku na kwotę 304.233,91 zł brutto i wezwała (...) spółka z o.o. w N. do zapłaty wynikających z faktur należności. Mimo upływu terminu do zapłaty wykonawca nie przekazał należności wynikających z faktur na rachunek powódki. Trudności w uzyskaniu zapłaty od wykonawcy skłoniły powódkę do zwrócenia się o pomoc do inwestora. Pismem z dnia 7 września 2011 roku powódka poinformowała (...), iż wykonawca robót (...) spółka z o.o. nie wywiązuje się z terminowych płatności względem podwykonawcy – powódki. Powódka wskazała w tym piśmie, iż łączyła ją umowa o dostarczenie i wykonanie montażu stolarki w remontowanym pawilonie (...) z firmą (...) spółka z o.o. z dnia 20 czerwca 2011 roku nr (...). Mimo upływu terminu wymagalności roszczenia z pierwszej faktury wszelkie wezwania i próby kontaktu z przedstawicielem wykonawcy okazały się bezskuteczne.

Dowód: faktury k 46 i 47

Zeznania M. S. k – 178

Zeznania E. R. k – 156

Zeznania G. P. k -158

Zeznania T. M. złożone w dniu 16.07.2012 – 00:28:11

pismo z 7.09.2011 r. k 79

Po otrzymaniu pisma od powódki Kanclerz Akademii (...) zwrócił się o wyjaśnienie sytuacji. W pierwszej kolejności zwrócił się do podległego działu inwestycji o pisemne wyjaśnienia. Z treści wyjaśnień wynikało, iż inwestor nie uczestniczył w żadnych odbiorach robót z udziałem wykonawcy i pracowników powódki, a pracownicy działu nie widzieli na placu budowy pracowników powódki. W tej sytuacji (...), pismem z dnia 15 września 2011 roku, wystąpiła o wyjaśnienia do (...) spółka z o.o. Żądała wyjaśnienia zawarcia umowy z podwykonawcą mimo wyraźnego sprzeciwu inwestora. Żądanie wyjaśnień pozostało bez odpowiedzi.

Dowód: pisma k 80 i 81

Pismem z dnia 3 października 2011 roku (...) poinformowała powódkę o braku odpowiedzi ze strony firmy (...) i jednocześnie oświadczyła, iż podtrzymuje wcześniej wyrażony sprzeciw, co do udziału w wykonaniu inwestycji podwykonawców. W odpowiedzi powódka w piśmie z dnia 13 października 2011 roku wskazała, iż „zdaje sobie sprawę, że odpowiedzialność za rozliczenie spoczywa wyłącznie na firmie (...), jednak mając na uwadze ich postępowanie mają nadzieję na porozumienie między powódką a uczelnią”. Powyższe pismo podpisane zostało przez Dyrektora M. M..

Dowód pismo k 85

Sytuacja finansowa spółki (...) była zła. W październiku 2010 roku Komornicy działający na zlecenia wierzycieli spółki przystąpili do zajęcia jej majątku.

Dowód: zajęcia k 86-88

Pismem z dnia 21 września 2011 roku pełnomocnik powódki wezwał firmę (...) do zapłaty kwot wynikających z wystawionych faktur. Pismo pozostało bez odpowiedzi, a wykonawca nie uiścił zapłaty.

Pismem z dnia 15 grudnia 2011 roku pełnomocnik powódki wezwał Akademię (...) w K. do zapłaty kwoty 395.456,23 zł tytułem należności za zamontowaną stolarkę okienną i drzwiową w budynku pawilonu (...) stanowiącego własność (...). W odpowiedzi Kanclerz (...) wskazał, iż inwestor nie wyraził zgody na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji będącej przedmiotem umowy z dnia 1 kwietnia 2011 roku i w związku z powyższym brak jest podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności za wykonane prace w oparciu o art. 6471 k.c.

Dowód: pisma k – 49-53 i 89

W toku postępowania, zgodnie z uchwałą wspólników z dnia 23 maja 2012 roku (...) spółka jawna w Ł. przekształciła się na podstawie art. 551§1 k.s.h. w spółkę (...) spółka z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Ł..

Dowód: wypis z rejestru k 186

Odpis aktu notarialnego k 188

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalony został przede wszystkim w oparciu o złożone do akt dokumenty i korespondencję między stronami postępowania, a także w oparciu o zeznania świadków: A. P., T. M., E. R., G. P., R. N., M. P., M. S..

Sąd uznał złożone do akt dokumenty jako w pełni wiarygodne. Treść dokumentów oraz okoliczności ich sporządzenia nie budzą wątpliwości. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała złożonych do akt dokumentów i korespondencji między stronami.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania świadków A. P., T. M., E. R., G. P., R. N., M. P., M. S.. Zeznania te są spójne logiczne i konsekwentne. Treść zeznań znajduje potwierdzenie w złożonych do akt sprawy dokumentach. Nie budzi wątpliwości, iż powódka dostarczyła i zamontowała stolarkę drzwiową i okienną w budynku pawilonu (...) należącym do (...). Jak wynika z treści zeznań pracownika powódki A. P. powódka wiedziała, iż wykonawca (...) spółka z o.o. w N. wystąpiła do inwestora (...) o zgodę na wykonanie tych prac przez podwykonawcę. Do swego wniosku dołączyła zawartą między powódką jako podwykonawcą, a wykonawcą umowę na wykonanie części prac. Nie budzi wątpliwości, iż pracownicy powódki wiedzieli o sprzeciwie wykonawcy na wykonanie powyższych prac. Wykonawca i powódka uznali, iż zgoda inwestora zostanie udzielona w przyszłości jak tylko doprecyzowane zostaną kwestie wynagrodzenia w łączącej je umowie. W rzeczywistości powódka w żaden sposób nie wykazała w przedmiotowej sprawie, iż prowadziła dalsze negocjacje z wykonawcą zmierzające do odmiennego ustalenia wynagrodzenia, albo któraś ze stron uzyskała zgodę inwestora choćby dorozumianą, na udział w wykonaniu inwestycji przez podwykonawcę. Nie budzi również

wątpliwości w świetle zeznań świadków i złożonych dokumentów, iż (...) wiedziała, iż stolarkę okienną wyprodukowała powódka. Zakładała jednak, iż wobec stanowczego sprzeciwu wobec udziału podwykonawcy, montażu dokonują pracownicy wykonawcy. Zeznania T. M. niewiele wniosły do sprawy. Świadek potwierdził, iż montażu stolarki okiennej i drzwiowej dokonała jego firma na zlecenie powódki i że wszystkie prace zostały wykonane zgodnie z przyjętymi przez wykonawcę harmonogramami. Świadek ten nie miał żadnej wiedzy, co do faktycznych i prawnych relacji łączącej wszystkie strony. Świadcowie E. R., G. P., R. N., M. P. to pracownicy (...). Z ramienia (...) prowadzili nadzór nad wykonywaną inwestycją. Ich zeznania są spójne, logiczne i w pełni korespondują ze złożoną do akt korespondencją między (...), wykonawcą i powódką. Sąd uznał powyższe zeznania za w pełni wiarygodne. Świadek M. S. był kierownikiem budowy i potwierdził fakt zamontowania stolarki przez osoby podległe powódce. W tym zakresie zeznania te w pełni korespondują z ustalonym stanem faktycznym.

Powyższy stan faktyczny był w znacznej części bezsporny między stronami. Zawarcie umowy między (...) jako inwestorem a (...) spółka z o.o. w n. jako wykonawcą, a także zakres prac nie były sporne między stronami.

Spór sprowadzał się od ustalenia czy (...) spółka jawna skutecznie przystąpił do wykonania prac jako podwykonawca. Pozytywna odpowiedź na powyższe pytanie pozwalałaby na przypisanie solidarnej odpowiedzialności inwestora – Akademii (...) w K. i wykonawcy (...) spółka z o.o. w N. na podstawie art. 6471 §5 k.c.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności pomiędzy inwestorem i wykonawcą względem powódki w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 6471§1 k.c. W umowie o roboty budowlane, o której mowa w art. 647 k.c., zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców. Do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy (art. 647§2 k.c.). Powyższy przepis statuuje także obowiązek sporządzenia umowy między wykonawcą, a podwykonawcą w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Skuteczne zawarcie umowy między wykonawcą i podwykonawcą, powiadomienie inwestora i brak sprzeciwu w określonym terminie powoduje solidarną odpowiedzialność inwestora i wykonawcy za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę.

Przepis art. 6471 k.c. stanowi o konieczności wyrażenia zgody przez inwestora na zawarcie umowy o roboty budowlane między wykonawcą a podwykonawcą. Określa on warunki skuteczności zgody wyrażonej przez inwestora w sposób aktywny, przez aktywne zachowanie ujawniające jego zgodę w sposób dostateczny. W orzecznictwie przyjmuje się powszechnie, iż zgoda wymagana w art. 6471§ 2 i 3 k.c. może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny, także w sposób dorozumiany (patrz art. 60 k.c.). Surowy skutek wyrażenia zgody przez inwestora polegający na nałożeniu na niego solidarnej odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy wymaga zagwarantowania mu minimalnej ochrony prawnej, którą zapewnia znajomość okoliczności pozwalających oszacować zakres i stopień zagrożenia wynikającego z przyjmowanej odpowiedzialności (tak SN w uchwale z dnia 28 czerwca 2006 roku, IIICZP 36/06, OSNC 2008, nr 11, poz. 121). Dorozumiana zgoda inwestora na udział w wykonaniu robót podwykonawcy skutkująca po jego stronie powstaniem odpowiedzialności solidarnej wymaga aby inwestor znał postanowienia istotne konkretnej umowy łączącej wykonawcę i podwykonawcę. Inwestor nie musi znać całej treści umowy lub jej projektu, a jego znajomość istotnych postanowień umowy podwykonawczej decydujących o zakresie jego odpowiedzialności nie musi pochodzić od wykonawcy lub podwykonawcy, może mieć dowolne źródło i nie musi być ukierunkowana na wyrażenie zgody na zawarcie umowy podwykonawczej (Tak: wyrok SN z 6 października 2010 roku, II CSK 210/10, OSNC 2011, nr 5, poz.59).

W świetle art. 6 k.c. w zw. z art. 6471 §2 i 5 k.c. ciężar udowodnienia wyrażenia zgody przez inwestora na zawarcie umowy o roboty budowlane wykonawcy z podwykonawcą spoczywa na podwykonawcy. To podwykonawca bowiem wywodzi z tego faktu skutki prawne. Jeśli inwestor twierdzi, że zgody takiej nie wyraził również w sposób dorozumiany

oraz, że nie znał istotnych postanowień umowy wykonawcy z podwykonawcą, podwykonawca powinien udowodnić także świadomość inwestora co do tych okoliczności, wyznaczających zakres jego odpowiedzialności za wynagrodzenie podwykonawcy lub to, że z postanowieniami tymi inwestor mógł się zapoznać.

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu, powód skutecznie nie wykazał, aby spełnione zostały przesłanki skutkujące solidarną odpowiedzialnością wykonawcy i inwestora za wypłatę należnego podwykonawcy wynagrodzenia. Przede wszystkim wskazać należy, iż wykonawca przynajmniej dwukrotnie nieskutecznie zwracał się do inwestora o zgodę na udział podwykonawcy przy wykonaniu zleconych robót. Postanowienia umowy łączącej wykonawcę i inwestora z dnia 1 kwietnia 2011 roku zakładały wykonanie zleconych wykonawcy prac siłami własnymi. Mimo niezbyt jasnego brzmienia zapisu §3 pkt 5 umowy zakładającej wykonanie prac siłami własnymi i §5 pkt 14 przewidującego udział podwykonawcy przyjąć należy, zdaniem Sądu, iż wolą stron umowy było wykonanie całego zleconego zakresu prac przez wykonawcę siłami własnymi. Świadczy o tym fakt podpisania w dniu 11 lipca 2011 roku aneksu do umowy z dnia 1 kwietnia 2011 roku przewidującego możliwość wykonania części zleconych prac przez podwykonawcę. Należy podkreślić, iż na dwukrotne wystąpienie wykonawcy z dnia 20 czerwca 2011 roku i 12 lipca 2011 roku o zgodę na udział podwykonawcy inwestor wyraził wyraźny sprzeciw na wykonanie części prac przez powódkę. Pismo inwestora z dnia 18 lipca 2011 roku doręczone (...) spółka z o.o. w dniu 22 lipca 2011 roku nie budzi najmniejszych wątpliwości interpretacyjnych. W piśmie tym uprawniony do reprezentowania uczelni Kanclerz H. Z. w sposób wyraźny odmówił zgody na wykonanie prac elektrycznych przez Firmę (...) i prac związanych z wykonaniem stolarki okiennej i drzwiowej przez powodową firmę. W piśmie wskazał, iż przyczyną zgłoszenia sprzeciwu była wyższa wartość prac określonych w umowach między wykonawcą i podwykonawcami niż wartość tych prac wynikająca z zawartej z wykonawcą umowy z dnia 1 kwietnia 2011 roku. Nie budzi wątpliwości, iż sprzeciw został skutecznie zgłoszony i doręczony wykonawcy w terminie wynikającym z art. 6471 k.c. Trudno przyjąć, aby inwestor w terminie późniejszym wyraził zgodę na udział podwykonawcy w sposób dorozumiany. (...) spółka z o.o. i powódka podpisują umowę o montaż stolarki okiennej w czerwcu 2011 roku, jeszcze przed wystąpieniem wykonawcy do inwestora o zgodę na udział podwykonawcy. Z treści umowy (§1.2 – k- 21 akt) wynika, iż umowa łącząca wykonawcę i podwykonawcę wejdzie w życie wyłącznie w przypadku zgody inwestora na udział podwykonawcy zgodnie z art. 6471 k.c. Powód miał świadomość, iż w chwili podpisywania umowy z wykonawcą nie był możliwy jego udział przy wykonaniu prac jako podwykonawcy i uzależniał wykonanie prac od zgody inwestora. Powód jest profesjonalistą w zakresie świadczonych usług. W tej sytuacji winien żądać okazania mu zgody inwestora na jego udział w wykonaniu prac przez przystąpieniem do ich wykonania. Powód winien zadbać, aby inwestor miał świadomość istotnych warunków umowy łączącej go z wykonawcą. Tylko w ten bowiem sposób mogłoby dojść do powstania solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy. W omawianej sprawie powód w żaden sposób nie ustalił, czy doszło do wyrażenia zgody na jego udział w wykonaniu prac jako podwykonawcy. Powód nie zadbał, aby upewnić się czy inwestor otrzymał projekt łączącej go z wykonawcą umowy lub też czy znane były inwestorowi istotne warunki łączącej go z wykonawcą umowy. Nie upewnił się też w żaden sposób czy inwestor nie wyraził sprzeciwu wobec jego udziału w wykonaniu prac. Znamienny jest fakt, iż część prac wykonywana była niezwłocznie po podpisaniu umowy z wykonawcą, a przed wystąpieniem wykonawcy do inwestora o zgodę na udział podwykonawcy w dniu 20 czerwca 2011 roku. Sam fakt pojawienia się pracowników powódki na palcu budowy czy też wjazd na ten plac samochodów służbowych i uzyskiwanie przepustek od służb inwestora w żaden sposób nie może przesądzać o powstaniu solidarnej odpowiedzialności inwestora za wypłatę należnego wynagrodzenia. Prace budowlane w swej istocie zakładają konieczność dostarczenia na plac budowy szeregu materiałów. Zapis umowy wskazujący na obowiązek wykonania prac siłami własnymi nie oznacza, iż wykonawca musi własnymi siłami wytworzyć, czy dostarczyć na plac budowy materiały i surowce potrzebne na wykonanie zleconych mu prac. Część materiałów potrzebnych do wykonania zleconych prac może być dostarczana na plac budowy przez sprzedawców czy też wytwórców tych materiałów. Wjazd nawet oznakowanych pojazdów producentów, sprzedawców materiałów budowlanych nawet po uzyskaniu specjalnego zezwolenia, przepustki od inwestora nie oznacza automatycznego uznania tych osób jako podwykonawców. Także udział bliżej niezidentyfikowanych pracowników w bieżących naradach na budowie czy odbiorach prac nie oznacza automatycznego uznania pracownika innej firmy za podwykonawcę. Należy również podkreślić, iż w ocenie Sądu powód miał świadomość braku zgody na wykonanie prac przez podwykonawcę. Świadczy

o tym treść pisma skierowanego przez powódkę do inwestora z dnia 13 października 2011 roku. W piśmie tym Dyrektor (...) spółka jawna w Ł. Pan M. M. oświadcza, iż „zdaje sobie sprawę, że odpowiedzialność za rozliczenia spoczywa wyłącznie na firmie (...)”. Pełnomocnik powódki podnosił, iż M. M. nie był upoważniony do składania oświadczeń w imieniu spółki. Nie mniej zauważyć należy, iż to właśnie M. M. podpisał umowę łączącą powodową firmę z wykonawcą – firmą (...) spółka z o.o. w N.. Z treści umowy nie wynika, aby przy jej zawieraniu M. M. posługiwał się jakimś oddzielnym upoważnieniem do składania oświadczeń w imieniu powodowej spółki. Nawet jeśli uznać, iż M. M. nie posiadał formalnego upoważnienia do działania w imieniu spółki to niewątpliwie jego oświadczenie wskazuje na stan wiedzy i świadomość w zakresie łączących strony więzi i stosunków faktycznych i prawnych. Trudno bowiem uznać, aby dyrektor spółki podpisujący w jej imieniu umowę i nadzorujący jej wykonanie nie posiadał wiedzy i świadomości w zakresie wzajemnych relacji między stronami. Warto także podkreślić, iż odpowiedzią na wcześniejsze pismo Dyrektora M. M. było niezwłoczne wystąpienie inwestora do wykonawcy o wyjaśnienia i pismo do powódki przypominające o wyrażonym sprzeciwie na udział podwykonawcy w wykonaniu zleconych prac i podtrzymujące powyższy sprzeciw.

Również z zeznań świadka A. P. wynika, iż powódka miała świadomość sprzeciwu (...) co do udziału podwykonawcy na warunkach określonych w umie z dnia 17 czerwca 2011 roku zawartej między powódką i wykonawcą. Nie sposób oprzeć się wrażeniu, iż pracownicy wykonawcy i podwykonawcy bagatelizowali sprzeciw inwestora zakładając, iż jest on jedynie „przejściową” trudnością i zostanie wyjaśniony w najbliższej przyszłości. Wynagrodzenie za wykonane prace stanowi niewątpliwie jeden z najistotniejszych elementów każdej umowy. Trudno uznać, iż sprzeciw dotyczący wysokości wynagrodzenia jakie miała otrzymać powódka za wykonane prace jest elementem błahym, który powinien zostać doprecyzowany w rozmowach między podwykonawcą i wykonawcą w czasie późniejszym. Wysokość wynagrodzenia za prace i osiągnięty zysk stanowią istotę i cel każdej działalności gospodarczej. Mimo tak daleko idących zastrzeżeń podwykonawca zdecydował się na kontynuowanie prac. Uznać należy, iż działał on wyłącznie na własne ryzyko, mając świadomość braku solidarnej odpowiedzialności po stronie wykonawcy i inwestora za zapłatę za wykonane prace.

Wszystkie powyższe okoliczności przesądzają w ocenie Sądu o braku podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy względem podwykonawcy za wypłatę wynagrodzenia za wykonane prace. Mając powyższe okoliczności na uwadze, zgodnie z wyżej powołanymi przepisami powództwo należało oddalić. O kosztach Sąd orzekł w myśl art. 98 k.p.c. Powódka jako strona przegrywająca winna zwrócić pozwanej (...) im S. S. w K. koszty niezbędnej obrony. Na kwotę tę składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalone zgodnie z §6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002.163.1349 ze zmianami).